

# Strategi för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028

## 1. Utgångspunkter och mervärde

Kapacitetsutveckling, partnerskap, inklusive med näringslivet och innovativa metoder är prioriterade verktyg inom svenskt utvecklingsamarbete. I stärkandet av ett lands kapacitet att gå från bistånd till välstånd är innovation och teknikutveckling centrala frågor för att driva hållbar utveckling och tillväxt. Den breda svenska resursbasen, inklusive privata aktörer, kan spela en viktig roll i genomförandet av internationellt utvecklingsamarbete med kunnande, teknologi och investeringar i innovativa samhällslösningar.

Det finns uppenbara synergier mellan denna strategi och andra biståndsstrategier, samt med arbetet för främjande, näringslivssamverkan och handelspolitik. Strategin kan även användas som komplement till geografiska och andra strategier för att stärka arbetet med fattigdomsbekämpning genom att t.ex. stimulera marknadsutveckling och mobilisering av kapital och tillväxt baserat på grön omställning. Samtidigt ska strategins verksamhet bidra till att mobilisera den svenska resursbasen genom lärande, utbyte och kontaktskapande.

## 2. Inriktning och mål för det svenska biståndet

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Svenskt bistånd utgör också en del av den svenska utrikespolitiken. Strategins mål utgår från Sveriges mervärde inom kapacitetsutveckling, partnerskap, samverkan med näringslivet, offentliga aktörer och civilsamhället och innovativa metoder och tidigare resultat som uppnåtts inom verksamhetsområdena.

Utvecklingsarbetet, tillsammans med andra finansieringsformer, understödjer en strävan att gå från fattigdom till välstånd och uppnå de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 samt klimatmålen från Paris. Verksamheten ska bidra till bredare och mer självbärande relationer, bortom biståndet och stärka en långsiktig utveckling med brett ägarskap i utvecklingsländer. Erfarenheter från tidigare arbete med liknande ansatser ska tillvaratas i syfte att skala upp och utveckla verktygen för att mobilisera den svenska resursbasen.

Strategin ska gälla under perioden 2024–2028 och omfattar de medel som anslås i regleringsbrev för Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida) och för Svenska institutet (SI) respektive budgetår.<sup>1</sup>

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 28 Kapacitetsutveckling i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår samt medel som anslås under anslagspost 11.6 Kapacitetsutveckling och anslagspost 11.7 Kompetensförsörjning genom högre utbildning i regleringsbrev avseende Svenska institutet för respektive budgetår.

Strategin kan användas för insatser i samtliga låg- och medelinkomstländer.

---

<sup>1</sup> Insatser inom ramen för denna strategi finansieras i enlighet med villkor för anslagsposten 28 i regleringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida) samt för anslagsposten 11.6 och 11.7 Biståndsverksamhet i regleringsbrev avseende Svenska institutet för respektive verksamhetsår.

## **Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:**

### *Kapacitets- och institutionsutveckling*

- Stärkt kapacitet hos myndigheter och andra samhällsbärande institutioner i partnerländer att bidra till minskad fattigdom genom en hållbar och demokratisk samhällsutveckling samt bidra till jobbskapande, näringsutveckling, handel och investeringar.

### *Partnerskap, näringslivssamverkan och innovativa metoder med utgångspunkt i den breda svenska resursbasen*

- Stärkt mobilisering av näringslivets engagemang, resurser och kapital.
- Stärkt utveckling och tillämpning av innovativa metoder samt samverkans- och finansieringsformer som bidrar till hållbar utveckling.

### *Svensk tjänstgöring på strategiska positioner i internationella organisationer*

- Stärkt svensk representation på strategiska positioner inom regeringens prioriterade tematiska och geografiska områden och organisationer (inklusive EU:s, FN:s och de multilaterala utvecklingsbankernas institutioner) bland annat genom sekonderingar.
- Ökad användning och återföring av svensk kompetens och erfarenheter från det internationella utvecklingssamarbetet.

## **Svenska institutets verksamhet ska bidra till följande mål:**

- Stärkt kapacitet och kompetens hos aktörer inom privat och offentlig sektor, akademi och inom civilsamhället i utvecklingsländer, att verka för innovativa och effektiva metoder för hållbar utveckling, inklusive genom synergier med handel och näringsliv.

## **3. Kontext**

Det globala utvecklingssamarbetet, med dess i sammanhanget begränsade resurser för att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, kan vara en liten del av ett lands resa från fattigdom till välstånd. Väl fungerande offentliga institutioner som verkar transparent och effektivt är centrala för hållbar utveckling och fred, liksom fungerande regelverk och marknader, investeringsklimat, fri och regelbaserad handel, effektiv förvaltning av allmänna medel, hållbara offentliga investeringar och upphandlingar samt en grundläggande samhällsservice utan korruption. Rätt använt kan svenskt internationellt bistånd verka katalytiskt och bidra till att mobilisera ytterligare resurser i arbetet med att nå de globala hållbarhetsmålen. En central utgångspunkt är att biståndet tillsammans med privat och annat kapital kan stimulera hållbar ekonomisk tillväxt och handel hos utvecklingsländer, vilket är en motor för ekonomisk utveckling, välfärd och främjandet av kvinnors ekonomiska egenmakt. Härvidlag kan den bredare svenska resursbasen spela en viktig roll. Hållbara värdekedjor och ansvarsfullt företagande bidrar till utveckling för människor och miljö. Att ta vara på de synergier mellan bistånd och handel som kan stärka de långsiktiga utvecklingsresultaten, stimulera handel och hållbar tillväxt är således centralt. Fokus på innovation och näringslivssamverkan kan stärka utvecklingsländers kapacitet att ta vara på potentialen i den gröna och digitala omställningen, samt inom till exempel hälsovård, utbildning, infrastruktur och kommunikation.

Den svenska resursbasen kan spela en viktig roll i genomförandet av internationellt utvecklingssamarbete. Svensk resursbas avser i denna kontext en bredare grupp av svenska aktörer inom offentlig och privat sektor samt det civila samhället, som kan bidra till det

internationella genomförandet av Agenda 2030. För att stödja en långsiktig hållbar utveckling krävs att kapacitetsutvecklingen riktas mot offentliga institutioner och andra samhällsaktörer inom sektorer som är efterfrågade i det lokala samhället. Lokalt ägarskap är en förutsättning för att de resultat som uppnås kan upprätthållas självständigt bortom biståndet.

De senaste årens försämrade världsläge utgör en stor utmaning för global utveckling. Den demokratiska tillbakagången i många utvecklingsländer är en del av en global trend som bl.a. bidrar till bristfällig samhällsstyrning, ökad korruption och ökad fattigdom. Inte minst har motståndet mot flickors och kvinnors fri- och rättigheter ökat i många länder.

Irreguljär migration och tvångsfördrivning utgör omfattande globala utmaningar och det finns behov av ett ökat fokus på migration inom utvecklingssamarbetet, bland annat för att stärka kapacitet i partnerländer och få genomslag för svenska prioriteringar på området. Utvecklingssamarbetet har en viktig roll att spela i att stärka återvändande eller återvandrade migranternas positiva bidrag till utveckling i låg- och medelinkomstländer.

Vidareutbildning av statstjänstepersoner och direkta kontakter och utbyten mellan svenska myndigheter och motparter i utvecklingsländer kan bidra till stärkt kapacitet för god samhällsstyrning i partnerländer. Detta kan bidra till välfungerande myndigheter utan korruption, med kapacitet att bidra till hållbara samhällslösningar som effektivt möter befolkningens behov. Genom ett ökat deltagande av den svenska resursbasen kan detta främjas.

Samarbeten mellan givare och multilaterala aktörer är av största vikt för att befintlig finansiering används optimalt. Svenskt utvecklingssamarbete ska aktivt verka för att svenska prioriteringar får genomslag i EU:s, de multilaterala utvecklingsbankerna och FN:s utvecklingssamarbete. Svensk expertis inom utvecklingssamarbete och olika sakområden är viktig för att säkerställa att både EU:s utvecklingssamarbete och multilaterala organisationer arbetar effektivt, resultatorienterat och transparent. Kunskap som erhålls av dessa experter bidrar i sin tur till att utveckla den svenska resursbasen.

Ytterst är biståndets effektivitet både en solidaritetsfråga gentemot mottagarna och en legitimitetsfråga gentemot svenska skattebetalare som finansörer. Transparens och oberoende granskning utgör grunden för ett effektivt och resultatorienterat bistånd. Sverige ska därför verka för ökad transparens inom EU, de multilaterala utvecklingsbankerna och FN:s utvecklingssamarbete.

Fler insatser behövs för att bidra till att lokala förändringsaktörer – inom förvaltning, privat näringsliv och civilsamhälle – får möjlighet till högre utbildning. Ledarskapsprogram och projektstöd kan också bidra till såväl expertkunskap som nätverksbyggande för kvinnor och unga personer med ledarskapspotential och en vilja till förändring i linje med det svenska biståndets mål om demokrati och god samhällsstyrning.

#### **4. Verksamhet**

Sida och SI ska aktivt styra verksamheten mot målen samt se till att verksamheten följs upp utifrån målen. Arbetet för transparens och minskad korruption ska integreras i hela verksamheten.

Verksamheten ska genomföras i låg- och medelinkomstländer som kan ta emot bistånd enligt OECD:s biståndskommitté DAC:s regelverk. Stödet ska anpassas efter lokala behov,

förutsättningar och problem och fokusera på länder och sektorer där det finns förutsättningar att uppnå goda resultat och där det finns sammanfallande intressen. Verksamheten kan således både genomföras i länder där det finns en bilateral biståndsstrategi och i andra länder där behoven matchar den svenska kompetensen, där det bedöms att den svenska resursbasen kan bidra med särskilt mervärde, samt i sektorer där det kan ge tydliga och långsiktigt hållbara resultat. När det gäller insatser för kapacitetsutveckling inom ekonomisk tillväxt och grön omställning bör länder där det finns goda förutsättningar att ta tillvara synergier mellan utvecklingssamarbete, främjande och handelspolitik övervägas särskilt.

Verksamheten ska bidra till hållbar utveckling, och samtidigt prioriteras utifrån förutsättningar att långsiktigt mobilisera andra aktörer och därmed katalytisk merfinansiering. Jämställdhet ska beaktas i alla relevanta insatser.

Verksamheten ska, när så är relevant, främja och ta tillvara möjligheter till stärkt lokal kapacitet att hantera migration. Verksamheten ska följas upp och redovisas i linje med vad som föreskrivs i gällande riktlinjer för biståndsstrategier. I strategirapporteringen till regeringen kan Sida och SI belysa hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i relation till strategins prioriteringar. Verksamhetsområdena är särskilt relevanta för SDG 8: anständigt arbete och ekonomisk tillväxt, SDG 12: hållbar konsumtion och produktion, SDG 13: bekämpa klimatförändringarna, SDF 15: ekosystem och biologisk mångfald, SDG 16: fred, rättvisa och starka institutioner och SDG 17: genomförande och globalt partnerskap. Den årliga strategirapporten ska bland annat innehålla redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Könsuppladdad statistik ska ingå i redovisningen av verksamheten där så är möjligt.

Därtill ska verksamheten, inom ramen för Team Europa-ansatsen, främja effektiva svenska bidrag inom strategins områden till EU:s gemensamma utvecklingsinsatser. Det kan ske genom exempelvis Team Europa-initiativ (TEI) och bidrag till Global Gateway-strategins genomförande samt genom strategiska sekonderingar av svenska nationella experter.

#### *Kapacitets- och institutionsutveckling*

Sidas verksamhet bör bidra till att bygga upp effektiva och transparenta myndigheter och andra samhällsbyggande institutioner med ansvarsutkrävande funktioner och medborgerligt insyn och inflytande i utvecklingsländer, i syfte att värna en demokratisk samhällsstyrning och hållbara investeringar för utveckling. Stödet ska anpassas efter lokala behov, förutsättningar och problem och fokusera på länder och sektorer där det finns förutsättningar att uppnå goda resultat och där det finns sammanfallande intressen.

Anti-korruptionsarbetet bör utgöra en prioritering i verksamheten både genom att stärka effektiva och transparenta offentliga institutioner i utvecklingsländer, och som en del av arbetet med kapacitetsutveckling genom svenska myndigheter.

International Training Program ska involvera fler delar av den svenska resursbasen. Svenska universitet och högskolors möjligheter att bidra till kapacitetsutveckling genom samverkan med akademiska institutioner i utvecklingsländer ska utvecklas. Synergier med arbetet på EU-nivå bör sökas, bland annat inom *Public Sector Expertise* (PSE, EU-kommissionens stöd till demokratisk samhällsutbyggnad genom myndighetssamverkan).

Sida ska bidra till att skapa bättre förutsättningar för fler svenska aktörer att bidra till utvecklingssamarbetets mål och genomförande samt att möjliggöra ömsesidigt lärande och erfarenhetsutbyte. Den svenska resursbasen ska användas strategiskt, ändamålsenligt och flexibelt för att bidra till hållbar utveckling i linje med svenska biståndspolitiska prioriteringar.

#### *Partnerskap, näringslivssamverkan och innovativa metoder*

Sidas verksamhet ska bidra till att utveckla stöd för företag och entreprenörer i låg- och medelinkomstländer vars verksamhet bidrar till hållbar utveckling. Verksamhet som syftar till att stärka ett hållbart näringsliv i utvecklingsländerna ska prioriteras. Länder och sektorer där den breda svenska resursbasen kan nyttjas för kompetens inom samverkan och innovativa lösningar på samhällsutmaningar ska prioriteras, i synnerhet där det finns sammanfallande intressen. För att attrahera privata investeringar krävs transparens och fungerande institutioner för att motverka korruption.

Främjande av internationell handel och investeringar är viktigt för hållbar utveckling i utvecklingsländer, och möjligheter att stärka den ekonomiska och handelspolitiska kompetensen i utvecklingsländernas förvaltningar bör eftersträvas för att hantera de krav som internationell handel medför.

Verksamheten inom ramen för strategin ska vidare stärka och bidra till att utveckla metoder för att diversifiera och mobilisera svenskt, globalt och lokalt kapital för en hållbar utveckling.

Verksamheten bör anpassa och utveckla verktygen för innovativa och katalytiska finansieringsformer för att öka resurserna för utvecklingsfinansiering. Sida bör, där så är lämpligt, ta fram mål för mobilisering av privat kapital för insatser vilket strategin kan bidra till.

Verksamheten ska bidra till att stödja innovation, utveckling av nya metoder och pilotverksamhet för att mer effektivt hantera globala utvecklingsutmaningar. Strategin kan inrymma hantering av instrument som möjliggör synergier mellan bistånd, handel och främjande. Verksamheten bör inkludera nyskapande arbetssätt och partnerskap med olika aktörer, inklusive offentliga och privata investerare, näringslivet, offentliga institutioner, universitet och högskolor, civila samhället med flera. Potentialen i digitalisering som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant, tillvaratas.

Stärkt partnerskap för hållbar utveckling kan omfatta stöd till plattformar för samverkan med olika aktörer, exempelvis företag, investerare, myndigheter, universitet och högskolor och andra givare.

Verksamheten ska vidare bidra till bredare och mer självbärande relationer mellan Sverige och utvecklingsländer samt regionala och globala samarbeten.

#### *Svensk tjänstgöring på strategiska positioner i internationella organisationer*

Verksamheten ska bidra till att den bredare svenska resursbasen används strategiskt, ändamålsenligt och flexibelt för att få genomslag för svenska biståndspolitiska prioriteringar, samt att möjliggöra ömsesidigt lärande och erfarenhetsutbyte. Verksamheten kan inkludera myndigheter, näringsliv, lokal och regional förvaltning, universitet och högskolor, civilsamhällesorganisationer, arbetsmarknadens parter m.fl. Inom ramen för strategin ska strategisk svensk representation bidra till ett genomslag för svenska prioriteringar inom utvecklingssamarbetet i EU och multilaterala organisationer. Vidare bör verksamheten säkra en långsiktig tillförsel av svensk representation som på sikt kan utgöra en resurspool för högre

utnämningar. Fördelningen av sekonderingarna vad gäller geografisk, tematisk och organisationsmässig inriktning ska vara i linje med regeringens aktuella prioriteringar. Det innebär att sekonderingar till länder som är prioriterade även om det saknas bilateral biståndsstrategi kan vara av särskilt intresse.

Genom att bidra med svensk expertis kan kapaciteten inom multilaterala och andra partnerorganisationer stärkas långsiktigt. Ett ömsesidigt lärande och erfarenhetsutbyte bör främjas och medverka till ett mer effektivt bidrag till utvecklingssamarbetets mål och genomförande. Möjligheter för svenska studenter att delta i akademiska utbyten kan också inkluderas.

Sida bör även bidra till att svensk kompetens och erfarenheter från det internationella utvecklingssamarbetet i ökad utsträckning återförs till den svenska resursbasen inklusive till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) och Sida löpande under sekonderingsperioden.

Sekonderingsverksamheten ska präglas av flexibilitet för att ta tillvara möjligheter som uppkommer löpande under verksamhetsperioden.

### **Svenska institutets verksamhet**

SI ska stärka kapaciteten hos aktörer inom såväl privat som offentlig sektor, akademi och inom civilsamhället som bidrar till genomförandet av de biståndspolitiska prioriteringarna.

Verksamheten ska stärka kompetensen hos relevanta aktörer som genom utbildning kan bidra till en hållbar utveckling i utvecklingsländer. Verksamheten inkluderar stipendieprogram för högre utbildning. Verksamheten kan vidare bidra till att utveckla nätverk och utbyte mellan aktörer, såväl individer som organisationer, i utvecklingsländer respektive Sverige. Verksamheten kan inkludera ledarskapsprogram, alumnverksamhet för tidigare deltagare i SI:s och Sidas program, samt annan kapacitetsstärkande verksamhet.

Digitala metoder för kunskapsöverföring ska användas där det bidrar till ett bättre resultat och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Synergier, verktyg och samverkansformer med SI:s övriga verksamhet ska fortsatt utvecklas, för att bidra till förutsättningar för samarbeten med hela den svenska resursbasen, inklusive myndigheter, företag, universitet och högskolor, och civilsamhälle, som kan bidra till bredare och mer självbärande relationer bortom biståndet.